

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. I. K.**, bývajúceho v T., proti žalovanej **Slovenskej republike**, zastúpenej **1/ Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, 2/ Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, 3/ Ministerstvom financií Slovenskej republiky, 4/ Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, 5/ Najvyšším kontrolným úradom Slovenskej republiky, 6/ Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 15 C 121/2006 a na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 16 NcC 2/2009, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Trenčíne z prejednávania a rozhodovania veci, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Stanislav Hájiček a JUDr. Elena Zaťková **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 16 NcC 2/2009.

Ostatní sudcovia Krajského súdu v Trenčíne **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania v tejto veci.

O d ô v o d n e n i e

V konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 16 NcC 2/2009 sudcovia tohto súdu upozornili na existenciu okolností, so zreteľom na ktoré by podľa nich mohli vznikáť pochybnosti o ich nezaujatosti. Sudcovia JUDr. Stanislav Hájiček a JUDr. Elena Zaťková vo svojich vyjadreniach uviedli, že poznajú osobne žalobcu Mgr. I. K.. Vo veci sa preto cítia byť zaujatí pre pomer k osobe žalobcu. Ostatní sudcovia krajského súdu vo svojich vyjadreniach zhodne uviedli, že sa vo veci cítia byť zaujatí z dôvodu, že žalobca sa domáha návrhom náhrady škody spôsobenej mu (okrem iného) rozhodnutiami Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne vo veci vedenej pod sp.zn. 2 T 264/2002, ktorá

skutočnosť je spôsobilá vyvolať pochybnosti o ich nezaujatosti. Spis bol preto predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený Krajskému súdu v Trenčíne (§ 16 ods. 1 druhá veta O.s.p.), posudzoval obsah vyjadrenia sudcov tohto krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa citovaného ustanovenia predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (Čl. 48 Ústavy SR). Vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí možno preto len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, nezaujato a spravodlivo. Účelom ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to : 1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2. k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3. k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere, vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.). Treba zdôrazniť, že k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí môže dôjsť len vtedy, keď jeho vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebude schopný nezávisle a nestranne rozhodovať.

U sudcov odvolacieho súdu JUDr. Stanislava Hájička a JUDr. Eleny Zaťkovej, ktorí sa vyjadrili, že žalobcu osobne poznajú a cítia sa byť vo veci zaujatí, ide o vzťah sudcu k účastníkovi konania (žalobcovi) predpokladaný v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p., pre ktorý je sudca z prejednávania a rozhodovania vecí vylúčený. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto týchto sudcov z prejednávania a rozhodovania uvedenej veci vylúčil.

U ostatných sudcov krajského súdu taký pomer k prejednávanej veci alebo k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by vzbudzoval pochybnosti o ich nezaujatosti, zistený nebol.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutočnosť, že ku škode, ktorú žalobca uplatňuje, došlo aj nezákonným rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne, nezakladá sama osebe taký pomer konajúcich sudcov k účastníkom konania (k ich zástupcom), aký predpokladá ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. Táto skutočnosť totiž nespôsobuje vznik bližšieho vzťahu konajúcich sudcov, či už v negatívnom alebo pozitívnom smere, vo vzťahu k žalobcovi a ani vo vzťahu k žalovanej.

Táto skutočnosť sama osebe nezakladá ani kvalifikovaný pomer konajúcich sudcov k prejednávanej veci. To, či škoda bola spôsobená vydaním nezákonného rozhodnutia súdu, je totiž určujúce pre záver o (ne)existencii zodpovednosti žalovanej za škodu, t.j. z pohľadu hmotného práva. Konajúci súd (sudca) je preto povinný túto skutočnosť dôsledne skúmať a v prípade kladného výsledku vyvodit' z neho zákonom predpokladaný právny následok, bez ohľadu na to, či nezákonné rozhodnutie bolo vydané tým istým súdom alebo súdom iným. Sudca je totiž pri výkone svojej funkcie povinný rozhodovať len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom. Zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia, pričom pri výkone svojej funkcie a pri rozhodovaní je viazaný Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa Čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom (§ 2 ods. 2 a 3 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Napokon treba uviesť, že ak by sa pripustil záver o tom, že táto skutočnosť zakladá kvalifikovaný pomer sudcu k veci predpokladaný ustanovením § 14 ods. 1 O.s.p., boli by z prejednávania veci vylúčení nielen všetci sudcovia Krajského súdu v Trenčíne, ale rovnako aj všetci sudcovia na ostatných krajských (okresných) súdoch. Potom by ale vznikla situácia, že vo veci by nemal kto rozhodnúť, čo je neprijateľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol preto podľa ustanovenia § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. tak, že všetkých ostatných sudcov Krajského súdu v Trenčíne nevyvlúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. marca 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová